

Et stilskifte

Af Ole Klindt-Jensen

Fotografiet, som indledte hikuins første bind, gjorde indtryk ved dets sikre komposition, de afbildedes eftertænksomme holdning og distingverende hatte (fig. 1). At der her og der sporedes let retouche, kunne nok sætte en og anden i undren. Vi er i den situation, at originaloptagelsen foreligger (fig. 2); her fremtræder motiverne klart, rigtig nok med anderledes adspredte miner og let derangeret hovedtøj. Kun den pertentlige midterskikkelse, Sophus Müller, har ikke fundet det nødvendigt at forbedre påklædningen, men holdt på sin kække tropehjelm. Iøvrigt har deltagerne benyttet lejligheden til en kærkommen forbedring. Der ligger et mesterligt tilpasningsarbejde bag den nye udgave: Friske portrætter af hver forsker, hvoraf flere fandt deres søndagshat frem. Selve skelettet har fået et imponerende, omend lidt uldent udseende, tydeligt nok under

Fig. 1. Det forbedrede fotografi af køkkenmøddingkommissionens medlemmer i Amølle. Skelettet træder frem, medens den århusianske gæst dækkes af grenværk indmalet mellem dr. Johs. Petersen (nr. 3 fra højre) og viceinspektør Winge (nr. 2 fra højre), i hvis kontor dette billede hængte. Yderst t.h. sidder lektor Rostrup. De øvrige er fra venstre geologen Steenstrup, assistent C. Neergaard, kapt. A. P. Madsen og direktør for Nationalmuseets 1. afd., dr. S. Müller. Det er sikkert sidstnævnte, der havde sans for korrekthed, som har ladet billedet lave, og man kan gette på, at den udmærkede tegner A. P. Madsen i al fald har sørget for at skelettet træder rigtigt frem. Billedet her reproduceret efter aftryk på Zoologisk Museum, København, velvilligt udlånt af mus. insp. Tove Hatting. Billedet i hikuin 1 var reproduceret efter et andet aftryk, som gennem Sophus Müllers søn var kommet til Vendsyssel Historiske Museum, Hjørring.

påvirkning af udgravningstegningen (kaptajn A. P. Madsens hånd anes).

Det var den anden køkkenmødding-kommissions medlemmer, der her samledes om et præsentabelt fund, begyndelsen på en heldig række undersøgelser, der skulle føre til en sikrere forståelse af overgangen mellem ældre og yngre stenalder. Diskussionen mellem Worsaae og Steenstrup var ikke blevet afgjort før Worsaaes død. Hans velargumenterede position blev indtaget af Sophus Müller, som ved at etablere den anden kommission sikrede nye afgørende træk. Igen

knyttedes et samarbejde mellem arkæologer og naturvidenskabsmænd, og det var åbenbart for at glæde forfatterne af det store værk om Skaldyngerne, at det glansfulde fotografi udførtes.

Originaloptagelsen viser endnu en skikkelse, som i anden udgave forsvandt bag et tilmalet buskads. Det var overretssagfører Reeh, Århus, en sympatisk udgraver, hvis iagttagelsesevne og omhyggelige dokumentation var anerkendt af Sophus Müller. Som formand for Århus-museets bestyrelse og energisk igangsætter af udgravninger med et andet bestyrelsesmedlem, kaptajn Smith, fulgte han gerne Nationalmuseets udgravninger og lærte den netop udarbejdede udgravningsteknik.

Vi har et brev, skrevet af Müller til Reeh den 26.

juni 1893, hvori indbydelsen til Åmølle-udgravningen bekræftedes samtidig med, at der blev givet tilladelse til undersøgelse af en stenkiste i Tåstrup. Udgravningen i Åmølle ved Mariager fjord skulle begynde den 2. juli, men på grund af det omfattende hold af tilrejsende fra København var der ikke plads i Hadsund-kvarteret. Reeh blev bedt om at finde logi selv, men Müller føjede fortrøstningsfuldt til: »Derimod tænker jeg, at det vilde være Dem ligesom de Herrer, som tage Del i Undersøgelsen, kært, om De i øvrigt sluttede Dem til Selskabet; Udgiften vilde da efter Undersøgelsens Slutning, ved Lejlighed kunne refunderes.«

Det gjorde Reeh, og han ses venligt smilende på originalfotografiet, men da den næste udgave af fotografiet blev til, måtte han vige og træde i baggrunden.

Fig. 2. Det originale fotografi af køkkenmøddingkommissionens medlemmer 1893 i Åmølle ved Mariager fjord. Gæsten fra Århus, overretssagfører Reeh, ses som nr. 3 fra højre. Det er nok et godt øjeblicksbillede, men kun få har været opmærksomme under fotograferingen, som tog passende tid, og de afbillede udgør en noget disparat virkende skare. Når dertil kom de improviserede daglighatte, kan det ikke undre, at det blev besluttet at retouchere og indlægge nye hoveder på fotografiet, således som det fremgår af fig. 1. Billedet her er i Nationalmuseets arkiv.

